

REALIZIRAN PROGRAM KUD TABOR ZA LETO 2009

100 letnica kulture v Podbrezjah.

Dogodek s številnimi prireditvami , ki bi se izvajale skozi vse leto.

Poseben povdarek pa bi tako visika obletnica dobila na Pirčevih dnevih.

3 nedelje na mesec--filmski večeri s filmskimi krožki

V kulturnem domu se na velikem platnu vrtijo filmi stare in nove zaveze.

5.januar -- koncert pevskega zbora KOLEDVA z naslovom BOŽIČNA LEGENDA

Ki je bil v ponedeljek ob 18. uri v farni cerkvi v Podbrezjah.

Na začetku koncerta je Stane Mihelič prebral resnično pripoved o poti Mauserjeve družine v izgnanstvo.

*Med posameznimi pesmimi pa smo poslušali črtico Karla Mauserja: **Božična legenda:***

“Zima je prišla na svet, zravnila kotline, pobelila polja in pota ter k streham prižgala ledene sveče. Noči so bile mesečne in mrzle in jasne, kakor gorska voda.....Obrne se Božji sin in prekriža ljudstvo. Nasmehne se in pomaha z ročico, odpro se na stežaj cerkvena vrata in naravnost v tron se nameri Marija. Polna je cerkev, zvonček vriska in Božji sinek sedi Mariji v naročju. “

Mešani cerkveni zbor Podbrezje je med uvodnimi pesmimi zapel praizvedbo pesmi na besedilo Karla Mauserja in uglasbitvijo Egija Gašperšiča: Tako lepo je le na sveti večer. Pevovodja je bil Janko Kozjek.

Ženski zbor Koledva iz Kroke je pel koledniške pesmi pod dirigentskim vodstvom Egija Gašperšiča.

Koncert se je zaključil z večno lepo Gruberjevo Sveto noč, mi pa bi dodali zelo mrzlo noč, saj je bilo zunaj krepko pod -10 stopinj..

Pogostitev nastopajočim pa smo pripravili v toplem kulturnem domu.

5.februar--- občinska proslava ob kulturnem prazniku. “ fotografije “

Po himni, ki je iprihajala iz otroških grl, je uvodni nagovor pripravil in prebral gospod Stane Mihelič. Njkegov naslov: SLOVENSKA BESEDA V PRIMEŽU ČASOV, CELIN, LJUDI IN POLITIKE je pritegnila pozornost prisotnih. Še posebej ji je pozorno prisluhnila naša osrednja gostja gospa Berta Golob.

Povzetek govora:

Skozi vsa ozka križišča smo Slovenci prišli z veliko pomočjo močne materine besede. Prešeren je takratni svet razpoznal, ga ocenil-zanikal in napovedoval izhode, napredek, rešitve. Kdaj bo svet dosegel, kaj šele presegel cilje, ki jih je zastavila Prešernova Zdravljica leta 1844. Tenkočutno misel v sonetu so si za njim upali zapeti doslej le: Dragotin Kette, Srečko Kosovel in France Balantič. Nekje na daljnem ameriškem kontinentu pa je Slovenec Karel Mauser že drugič pisal povest Ljudje pod bičem, ki govori o dogajanju na Slovenskem v letih tik pred vojno, času tajnega pakta Hitler-Stalin, okupaciji in revoluciji 1941 do 1945 in povojnih pobojih. Pošteno je izjavil, da na nobeni strani niso bili le dobri ali pa le slabi. S podbreškega odra kulture pa je govornik poslal v Ljubljano režiserjem Prešernovih nagrad grenko kapljico naše prizadetosti in užaljenosti. Kajti gospo Mimi Malenšek bi radi že končno postavili ob bok nagrajencem. Slovenska beseda je že davno obšla svet, misijonarji so jo ponesli do Kitajske in Avstralije do Madagaskarja.

Da ne spregledamo pravih svetilnikov v zamejstvu kot so: pokončen pisatelj Boris Pahor, Alojz Rebula, Pavle Merku.

Sklenil je po prešernovsko: zato po tvoji dolgi in težki poti, slovenska beseda, Bog te obvarji, Bog te ohrani in srečno praznuj!

Otroci OŠ Podbrezje so pripravili zares pester program v pesmi, sliki in besedi. Najprej so predstavili dosednji obširni knjižni opus gospe Berte Golob, v nadaljevanju pa povedali nekaj še o njenem vsestranskem pedagoškem delu.

Otroške deklamacije izpod njenega peresa in prav tako igrani prispevek so gostjo spravili v dobro voljo in nasmejana je pohvalila nastopajoče.

Gospo Berto Golob zadnje čase poznamo po, ta trenutek, aktualnih prispevkih, ki jih pripravlja za program TV SLO1.

Ves večer je, kot rdeča nit, potekal pogovor med njo in našo predsednico Natašo.

Mimiogrede nam je "natresla" zelo uporabne napotke za vzgojo naših otrok, ki se odražajo v misli: Radi jih imejte, a ne jih crkljat.

Za konec pa je okusna pogostitev našo osrednjo gostjo v prijeten klepet z obiskovalci zapletla do pozne ure .

Takoj po proslavi smo začeli s postopkom predloga za Prešernovo nagrado pisateljici Mimi Malenšek. Čim prej želimo odboru za nagrado in predsedniku gospodu Jaroslavu Skrušju poslati vse potrebno za nominacijo. Kajti obsežni opus, ki ga sestavljajo romani, katerih vsebina je temeljito in študijsko obdelano gradivo o pomembnih in znamenitih Slovencih, povesti in prevodi je presegel že število šestdesetih del.

3. april--- srečanje dveh padalk Ivanke Jelenc Puzin in Irene Avbelj. " fotografije "

Kaj vse ju družijo, sta povedali v Podbrezjah, pri nas na Taboru v polni Pirčevi dvorani.

Prvi osebni stik, doslej se namreč še nista srečali, je bil prisrčen s takojšnjim: "Kajne tikali se bova, saj med padalci drugače ne gre." In stekel je pogovor, kot med starimi znanci, ki se že čisto dobro poznajo. Po neformalnem klepetu pa je bilo treba povedati še čim več zanimivega novinarjem in obiskovalcem. Da je pogovor tekkel v pravo smer, je poskrbela Nataša Kne Leben, za slikovito podlago na platnu pa Jožef Perne. Ivankini opisi posameznih dogodkov so ničkolikokrat izvabili obiskovalcem prave salve smeha, kar se je v tej dvorani doslej le redko zgodilo. Saj dejstvo, da prvi skok v življenju narediš v trenirki, hribovskih čevljih in navadni kapi, da skočiš s padalom v Blejsko jezero, ko prav nič ne znaš plavati, pa najdeš ročko za odpiranje padala skoraj po naključju zaradi prisebnosti, pa skočiš z letala v Ajdovščini v nemogočih razmerah vetra..... in vedno preživiš in celo uspeš. Pa to je res vredno smeha, ampak tistega od sreče. Irena je čisto točno v televizijski oddaji na A kanalu, dan prej povedala, " saj to vse je bilo čisto odštekano". Padalci današnjega časa si namreč sploh ne predstavljajo skakanja brez tehničnih pripomočkov, kot so višinomer, povezava s trenerjem (Ivanka ga namreč sploh ni imela), dobra padala, posebne čelade, po nekaj skokov na dan (ne na leto ali mesec). Toda napredki so na vseh področjih in na svetu je stalnica le to, da se vse spreminja.

In tako smo izvedeli:

Veliko različnega, a še več skupnega imata kraljici slovenskega padalstva.

- IVANKA je najstarejša, IRENA najuspešnejša slovenska padalka.
- Obe sta prvič skočili nad Lescami.
- V skoku na cilj jima ni para. Korajža je bila leta 1952, ko je začela skakati Ivanka, enaka korajži iz leta 1986, ko je začela skakati Irena.
- Ivanka je bila prvi Slovenec, ki je skočil svetovni rekord, Ireninih zmag skoraj ne moremo več prešteti.
- Za IVANKO je bil skoraj usoden zadnji 223. skok, ko je skočila ob hudem vetru, za IRENO pa bolj začetni-354., ko se ji ni odprlo padalo.

- IRENA roj. 1.dec. 1965 v Ljubljani in IVANKA roj. 16. feb. 1931 v Podbrezjah sta odraščali v družini s 5 otroki.
- Obe sta občutili, kako je , če se ženska vmeša v moški šport.
- Obe sta se nadvse predano posvetili in zaljubili v skakanje s padalom in nikakor priznavali nobenih ovir.

Ivanka je skočila 223 krat, Irena pa doslej 9915 krat; Bo padalo res za vedno zložila, ko bo skočila 10.000 krat??.

Ko je maja leta 1986 **Irena Avbelj** prištopala v Lesce, da bi prvič skočila s padalom, je prišla v svet, kjer so še vedno vladali moški. S svojo neuklonljivostjo in pozitivnostjo ji je uspelo prodreti. Od leta 1992 vsako leto lahko naniza prvo ali drugo mesto na evropskih ali svetovnih prvenstvih. Število njenih zmag na svetovnih prvenstvih se bliža številki 20. Bo Irena Avbelj kot tekmovalka doživela, da bo padalstvo priznано tudi kot olimpijska disciplina?

Vas IRENA spominja na Piko Nogavičko? Prav nič niste zgrešili. Njena neukročenost, smelost, pozitivnost, trmoglavost so »pikanogavičkaste«.

Irena Avbelj je odraščala v veliki družini skupaj s sestro dvojčico Olgo, s katero sta bili izredno tekmovalni. Vsak dan se je začel in končal v merjenju moči, katera je boljša. Prav tej tekmovalnosti Irena pripisuje svoj uspeh. Irena in Olga sta ves čas tičali skupaj in tekmovali, hodili sta v iste šole in trenirali iste športe in teh ni bilo malo. Bili sta odlični gimnastičarki. Irena je odlična smučarka, plavalka, zapisala pa se je tudi potapljaštvu. Štiri leta je trenirala gimnastiko, sedem let plavanje, specializirala se je za hitrostno plavanje s plavutkami in podvodno orientacijo, pri kateri se je uvrstila v tedanjo jugoslovansko reprezentanco. Skratka vsestranska športnica, ki prekipeva od energije. Njena najljubša disciplina so **figurativni skoki**, pri katerih v polni meri občuti prosti pad in kot baletka pleše po nebu, pri čemer **ji ni enake in ni enakega**. Kot častnica je zaposlena pri Slovenski vojski, kjer si kruh služi vseh 12 članov slovenske padalske reprezentance. Slovenska vojska jim omogoča odlične pogoje za treninge, sodeluje pa tudi kot padalka in poveljnica šolskega padalskega oddelka SV. Vojaško padalstvo je še posebej naporno, saj je oprema lahko težka kar 45 kilogramov. Irena ima 13 letno hčerko.

Takoj po 2. svetovni vojni so se uspešno v padalstvo podale tudi slovenske ženske, Jelka Burnik, Mimi Kus in Danica Rabuza. Leta 1952 se jim je pridružila tudi izjemna padalka **Ivanka Jelenc**. Takrat so skupaj tekmovali ženske in moški. Ker so bili moški fizično močnejši, so lažje krmarili, ko pa so padala leta 1959 spremenili in jim dodali izrez, so tudi ženske postale bolj konkurenčne in razlik med njimi ni bilo več. Od takrat naprej je nebo pripadalo tudi damam.

. V blejski Aeroklub se je vključila junija 1952. Prvi skok je celo opravila brez vednosti staršev. Njena padalska kariera je trajala 8 let od leta 1952 do leta 1960.

Osvojila je srebrno »C« padalsko značko in diplomu padalca za vse pogoje, razen skoka z višine 5.000 metrov za zlato »C« padalsko značko.

22. julija 1960 je Podbrežanka IVANKA JELENC poročena Puzin v vojvodinskem Vršču **postavila absolutni ženski in moški svetovni rekord** v nočnih skokih na cilj z višine 1000 metrov, ki ga je v Jugoslaviji držala 12 let. Svetovni rekord sicer uradno s strani FAI ni bil priznan, ker je na letalu zatajil višinomer.

Ko je skakala v Tivatu, je skočila točno v križ na sredini, korajšna, ker je imela na zadnjico privezano zračnico in se ni bala trdega pristanka.

Prav tako fotografijo je poklonila Ireni, ki jo je namestila med svoje številne medalje in pokale.

Res veliko zanimivega smo izvedeli, povedanega na povsem preprost način- tako, kot je takrat bilo, kar je večer naredilo poseben. Seveda sta mu dali pečat dve posebni ženski-slovenski padalki, ki sta si pri nas na Taboru prvič podali roki in se prisrčno objeli in za kateri se mediji—verjetno tudi po naši zaslugi--vse bolj zanimajo.

Ivanka je namreč sodelovala doslej že v treh televizijskih prispevkih (POP TV, SLO1 in A-kanal) in kar nekaj časopisnih člankih. Pripravlja pa se tudi radijska oddaja na SLO1.

31. maj--- koncert vokalne skupine BODEČE NEŽE v Taborski cerkvi--- “ fotografije “

Takoj po zaključku ŠMARNIC ob 20h smo že drugič uživali ob kristalnih glasovih pevk, ki jih z izrednim posluhom , ljubeznivim nasmehom in filigransko natančnostjo vodi naša krajanka gospa Mateja Urbiha.

Tokrat je bil koncert Bodečih než ubran na temo Marijinih pesmi, katerih besedila so po večini zelo stara, nepoznana, pa vendar vedno aktualna in sežejo v srce. Taborska cerkvica je nudila prelep akustični okvir zvokom iz ženskih grl, ki niso prav nič bodeča, prav nasprotno—milo zveneča.

Po koncertu v polni cerkvici smo pevke pogostili v Pirčevi dvorani, kamor so prišli tudi poslušalci in pesem se je ob prijetnem klepetu razlegala tudi tu.

Bila je popolna nedelja, je povedala obiskovalka, ki se je že zjutraj udeležila slovesnosti Prvega sv. obhajila, ko smo letos imeli le tri otroke, kot simbol sv. Trojice, katere praznik bomo počastili naslednjo nedeljo. Da bi nam taki dogodki prinesli mir in notranje blagostanje, ko je že na zunaj včasih videti vse črno in kaotično.

S taborskega grička je svet vedno videti lepši, še posebej če se nekje na njem razlega lepa pesem.

26.junij--- drugi literarni večer z Milanom Debeljakom in njegovo pesniško zbirko--- “ fotografije “

Milan Debeljak je izdal že tri pesniške zbirke. Tokrat je predstavil svojo drugo z naslovom Molitve iz leta 2005-2007. (Prva je pesnitev z naslovom Taborska Urška -2004, tretja pa pesniška zbirka z naslovom Pesmi za prijatelje – 2008). Pri predstavitvi sta mu pomagala hčerka Ana in Stane Mihelič.

Teolog in umetnik pater Marko Ivan Rupnik je v uvodu zapisal, da je v pesmih lepa vsebina prišla na dan, kot kristalno čista studenčnica. Tako se skupaj s pripadajočimi fotografijami knjiga pokaže kot beseda in podoba, da lahko nagovori tistega ki je usmerjen k ljubezni, svobodi in lepi veri. Milana je označil kot enega najbolj tenkočutnih, globokih in svetlih teologov, pa vendar brez teološke izobrazbe, družinskega očeta, ki kruh išče v zemlji.

Ko daješ čustvo, ki s Teboj utriplje,
in misel, ki z besedo Te časti,
si hkrati varuška, ki zibko ziblje
in ljubo detece, ki v zibki spi.
V hvaležnosti za vse, da bil si z nami,
da dan razpustil se je takšen mir,
da rad z menoj si in sem s Tabo rad,
v tihoti vse povem ti še enkrat.

25.julij--- proslava v počastitev spomina na bistriške žrtve--- " fotografije

Po uvodni himni, ki jo je zapel, naš mešani pevski zbor pod vodstvom zborovodkinje Majde Kozjek, in minuti molka so na prošnjo povezovalke Maruše Rehberger boric položili venec.

Povezovalka je nato nadaljevala z naslednjim uvodom:

22. junija leta 1941 se je začel organiziran odpor slovenskega naroda proti okupatorju. Danes mineva minilo 67 let, odkar je v Bistrici ugasnilo 9 življenj preveč. V Jurčkovem sadovnjaku so postrelili 7 mož, gospodarja Antona Terana in 5 njegovih delavcev, mlinarjev in žagarjev – Štefana Simoniča, Jožka Majcenoviča, Jožeta Vogelnika, Franca Žlebnika in Jožeta Stareta. Kmalu zatem so na Jurčkovem travniku ustrelili še posestnika in čevljarja Franca Miheliča – Petrovega, na poti od Rantovih k Teranovim pa še posestnika, žagarja in mlinarja Franca Aljančiča – Rantovega in njegovega žagarja Adolfa Šemrova. Tri dni zatem, 28. julija 1942 so se Nemci za partizanski napad maščevali še z ustrelitvijo 50-ih talcev iz begunjskega taborišča, ki so večinoma izhajali iz okoliških krajev.

Slavnostni govor pa je nato imela gospa Berta Golob, z naslovom: Prijatelj in sovražnik v smrti združena. In v tem je temeljni gib za spravo, kajti vsak rod se mora tudi ozirati nazaj, da lahko vsaj kolikor toliko načrtuje smer naprej.

Vzpodbidila je k odrekanju presežkom, da bi revnejši lahko dostojno preživel...

Vse prešinja iskra Božja, ki so drug pri drugem brez orožja. Če ne cenimo svetosti življenja in smrti, se izbrisujemo iz culture, iz civilizacije in iz človečnosti.

Po drugi pesmi je povezovalka povzela z naslednjimi besedami:

Med 2. svetovno vojno je število civilnih žrtev daleč preseгло število vojaških. Med drugo svetovno vojno je življenje izgubilo 62 milijonov ljudi po vsem svetu, od tega je bilo 37 milijonov civilnih žrtev. V preteklem stoletju je zaradi norosti političnih režimov med in po 2. svetovni vojni umrlo 260 milijonov ljudi po vsem svetu. V Jugoslaviji je med 2. svetovno vojno in po njej življenje izgubilo 2 milijona ljudi. Hitler je zakrivil smrt 21-ih milijonov ljudi. V času Sovjetske zveze so umorili več kot 60 milijonov civilistov, na Kitajskem so v preteklem stoletju v smrt poslali 80 milijonov nedolžnih ljudi. Kljub Ženevski konvenciji iz leta 1949, ki je jasno povedala, da je zlorabljanje in pobijanje civilistov, genocid, zločin brez primere, so se množični poboji vrstili po tekočem traku. Na milijone nedolžnih civilnih žrtev kakor 59 bistriških žrtev.

Pevci so zapeli še tretjo pesem in Maruša je z naslednjo pesmijo proslavo zaključila.:

Umrli bom v Parizu, ob nevihti,
Nekega dne, ki se ga spominjam.
Umrli bom v Parizu – ne, ne blodim -
Morda neke sobote, kot je danes, poleti.

Sobota bo, ker danes, v soboto, ko zlagam
Te pesmi, so moja ramena težka od bolečine
In nikoli na vsej svoji poti nisem videl

Sebe tako samega kot danes.

César Vallejo je umrl, vsi so ga bíli,
Čeprav jim ni storil nič žalega;
Mučili so ga s palico

In mučili so ga z vrvjo; priče so
Sobotni dnevi in ramenske kosti,
Ta samota, ta dež, te poti ...

Konec je ...

27.september--- Taborski dnevi : nov križev pot in razstava transilvanskih taborov“ fotografije “

Taborski dnevi so se letos 27. septembra DEKD-u in njegovim temam letos pridružili že četrtič.

Na Taboru smo pri obnovi postaj križevega pota ubrali **INOVATIVEN** pristop. Vsako podobo je naslikal drug slikar.

Mnogo **USTVARJALNOSTI** in dela je bilo potrebnega, da je nastala razstava protiturških taborov v Transilvaniji, pospremljena s predavanji.

Vse pa zato, da še naprej varujemo našo **DEDIŠČINO**, ki jo najbolj občutimo prav pri obisku našega Tabora.

Dopoldne po deveti sv. maši v taborski cerkvi je bil slovesen BLAGOSLOV NOVEGA KRIŽEVEGA POTA, katerega postajo je upodobil drug umetnik. Nove podobe je blagoslovil frančiškan pater Leopold Grčar iz Brezije, ki se nam je rad pridružil v Pirčevem domu, ko so slikarji predstavili vsak svoje delo skozi svoj pogled in občutek. Pomagali sta tudi dve Nataši, kustosinja in naša predsednica . Po uradnem delu so slikarji ob pogostitvi radi pokramljali z ostalimi gosti.

Ob tej priliki je KUD Tabor izdal zloženko z opisi postaj in razmišljanji, ki se nam porajajo ob njih.

Popoldne ob 17h je bila OTVORITEV RAZSTAVE O PROTITURŠKIH TABORIH V TRANSILVANiji in PREDAVANJE prof.dr. PETRA FISTRA O ARHITEKTURI TABOROV

S pomočjo slikovnega gradiva smo spoznali protiturške tabore v Transilvaniji in zvedeli o njihovih vplivih na slovenske tabore. Tabori v Transilvaniji so večinoma še ohranili svojo prvotno sliko, kot mogočne kmečke utrdbe. Cerkve so ohranile svojo romansko ali gotško podobo. Videli smo mogočne gotske katedrale in pa tudi skromne vaške cerkvice, za katere se zdi da so take že stoletja. Vse pa obkrožajo zidovi, stolpi, utrdbe, kot bi bili še včeraj v uporabi.

Vsak dan od ponedeljka 28. septembra do sobote 3. oktobra 2009 v Pirčevem domu na Taboru ob 17:00

OGLED RAZSTAVE O PROTITURŠKIH TABORIH V TRANSILVANiji je bil SPREMLJAN S SLIKOVNIM MATERIALOM IN SPOMINI avtorjev na raziskovanje le teh

Ob ogledu bogatega slikovnega gradiva smo se vsak dan sprehodili skozi nekaj protiturških taborov, ki so vsak na svoj način svoja zgodba predvsem po načinu oživljanja in ohranjanja. Slišali smo tudi marsikaj zanimivega o življenju v Transilvaniji, o Saksoncih, ki so tabore gradili, pa tudi o velikih nasprotjih, ki vladajo danes v Romuniji.

Tudi kaka izkušnja »kako se s kemperjem in kolesom lotiti Romunije« je bila posredovana.

Obisk sicer ni bil pretirano velik. Smo pa gostili obiskovalce iz Kranja in Radovljice, ki so bili navdušeni nad našim Taborom in vsemi štirimi zloženkami, ki so bile doslej izdane. Našim veroukarjem pa smo med drugim pokazali tudi najbolj znan romunski grad--Drakulo seveda.

Za zadnji dan pa je bil na vrsti tudi eden najlepših gradov Evrope—Peleş.

OB DVEH POMEMBNIH LETNICAH: za leto 2010 in 100 letnico kulture v Podbrezjah je KUD Tabor izdal **koledar s podbreškimi kapelicami** in njihovimi domačimi imeni, ki jih ni v dokumentaciji spomeniškega varstva.

Ravno dvanajst jih imamo in že pred destimi leti se je rodila ideja o koledarju. Tokrat se je uresničila.

Ker dvanajsta kapelica še potrpežljivo čaka na obnovo, smo njeno mesto uporabili za predstavitev treh križev, ki so prav tako posebni in lepi.

Z opisom časa in razloga nastanka kapelic smo želeli spomniti mlade in tudi starejše na naša znamenja, ki jih je redkokje toliko. Mi pa ob nenehnem hitenju vsak dan brzimo mimo njih in jih morda sploh ne opazimo.

Cvetje ob posamezni kapelici naj polepša mesec, ki ji je namenjen, prošnje za blagoslove pa naj nas spremljajo v mesecu in skozi vse leto, ki je pred nami.

8. november--- Deseto srečanje starejših ob 15. uri v farni cerkvi in ob 16. uri v Kulturnem domu“ fotografije “

Na jubilejno srečanje smo skupaj z ŽPS-jem povabili vse startejše nad 70 let, posebej smo mislili na bolne in invalide. Okoli 130 vabil so prostovoljci raznosili osebno-po hišah, s pojasnilom, da jim bomo zagotovili prevoz, če nam željo sporočijo.

Z darovanjem svete maše smo se na zahvalno nedeljo Bogu zahvalili za vse dobro v življenju.

V lanskem letu smo občudovali obnovljene oltarje, letos pa notranji mir iskali ob novi freski—Binkošti.

V Kulturnem domu smo KUD-ovci pripravili skrajšan posnetek z blagoslova novih slik križevega pota v obnovljenih kapelicah in našim povabljenim razdelili zloženke na to temo. Še prej pa je ob projekcijah posameznih slik Nataša posredovala nekatere poudarke.

Po predstavitvi koledarja s powerpointom in krajšimi zanimivostmi ob nastajanju smo jim obljubili to darilo ob odhodu, ko je vsak s seboj vzel še popotnico v obliki sladkih dobrot, ki so jih pripravile naše pridne gospodinje.

S kanapeji pa so si postregli potem še ob ogledu zabavnega Podokničarja iz leta 2007. Za klepet je ostalo kar premalo časa, pa so vseeno zadovoljni, polni novih vtisov in občutka, da je bil večer pripravljen le zanje, odšli domov.

Nekaj dni za tem pa smo obiskali še šest naših krajanov v domu za ostarele v Naklem. Veseli so bili našega obiska in darila, mi pa njihopve dobre volje in veselja, ki sta prav gotovo pogojeni tudi z dobrim počutjem, v njihovem drugem domu, v katerem toplino izžareva tudi osebje.

27. november--- Osmi Pirčevi dnevi—100 letnice KUD-a v Podbrezjah--- “ fotografije

Mladi **voditeljci Lara in Lavra** sta v uvodu povedali, da je nedelja praznik, obračun delovnega tedna. Kultura pa je tista obleka človeka, ki ga polepša, oplemeniti, dvigne nad vsakdanje življenjsko nujne potrebe.

Društveno petje, igranje, ples, muziciranje slavi letos v Podbrezjah okroglih 100 let.

Izkazalo se je, da je kultura uspevala najlepše v tistih letih, ko so ji ob strani in složno stali : šola , cerkev in združeni vaščani.

Prav šola v Podbrezjah bo v letu 2010 slavila 150 let, kar stoji njena učilna zidana.

Zato so se nam najprej s pesmijo in plesom predstavili **učenci osnovne šole Podbrezje**. pevski zborček je vodil učitelj Marko Kavčič, prikazali so tudi ljudske ples, v katerih jih je vodila učiteljica Mateja Jarc.

Predsednica KUD-a Tabor podbrezje **Nataša Kne Leben** je nato pozdravila prepolno dvorano in še posebej goste, zlasti vedno zaželeno pisateljco gospo **Mimi Malenšek**.

Prepevala sta dva domača pevski zbora. **Otroško–mladinski zbor**, ki ga je do jeseni vodila Ana Debeljak, zdaj pa je njeno delo prevzela Tajda Brezovec. Zborček vsaj enkrat na mesec spremlja sveto mašo, se udeležuje občinske pevске revije, tudi dekanijske revije, bili so v Postojnski jami, v Kliničnem centru, v Kovorju, na Brezjah, na mednarodni poroki na Taboru.

Mešani cerkveni pevski zbor pa že 26 let po svojem pokojnem očetu vodi Janko Kozjek, ki mu pomaga pri vajah, svetih mašah in vseh drugih javnih nastopih sestra Majda Kozjek, kajti Janko Kozjek že dobrih 20 let živi v Domžalah.

V nadaljevanju naše petkove prireditve so nas z veseljem obiskali **učenci iz Ovsiš** pri Podnartu, njihova učiteljica in vodja šole že 15 let vodi folklorno skupino »Voše«.

Natisnili smo kratko kroniko kulturnega društva v Podbrezjah. Z viri, članki, fotografijami in spomini smo skušali z zapisom ohraniti bogato kulturno delo v Podbrezjah. V številnih predavanjih, odrskih igrah, koncertih, gostovanjih, obiskih so Podbrezjam dali čas, ustvarjalnost in predanost številni posamezniki: premnogi župniki in učitelji Lovše, Lapajnar, Cvenkel, Debeljakova, dolgoletni povojni organizator, predsednik Stane Tonkli, dolgoletni pevovodja in organist Janez Kozjek, igralec Karel Potočnik, knjižničar Tone Strlič starejši.

Z nekaterimi bivšimi igralci in kulturniki v Podbrezjah smo se srečali že mesec prej in v prijetnem vzdušju obujali spomine, ko so se sive celice druga ob drugi hitro prebujale. Pričevanja smo posneli, filmski zapis je pripravil Luka Perne in posneto smo si lahko ogledali. V pavzi po enem od pričevanj, ko so leta 1941 Podbrežani Nemcem svojo narodovo pripadnost pokazali tako, da je družno vsa dvorana zapela pesem Mau, čez izero, se je prav ta pesem zaslila tudi tokrat, ko so jo izjemno izvedli pevci našega zbora.

Knjižico o stoletni podbreški kulturi je v obrisih predstavil **Stane Mihelič**, ki je tudi avtor tekstov, slike pa so mu pomagali zbirati nekateri člani KUD-a

KULTURNO DRUŠTVO V PODBREZJAH V LETIH OD 1909 DO 2009 . Prva leta od 1909 do 1929 je predvojni Podbreški glas kratko povzemal, leta do 1940 so v tem časopisu dobro popisana, še bolj je oprijemljiva šolska kronika teh let, kulturni dogodki so v kroniki natančno popisani tudi do odhoda učitelja Franceta Cvenkla 1956 , potem se pa šolska kronika zapre v šolsko stavbo in v dovoljene politične meje.

O Miklovi Zali, ni hodo veliko podatkov, a po ustnem izročilu naj bi jo igrali 1925 leta. Drugič se je najbrž igrala v Podbrezjah leta 1961 in tretjič leta 1965 na prostem s 60 igralci, tu zadaj za tem kulturnim domom, na Kočarjevem travniku.

Prvič so leta 1909 Kranjčani v Podbrezjah igrali Rokovnjače.

V pretresanju teh 100 let je Stane Mihelič ugotovil, da je zborovsko petje živelo nepretrgoma, zdržalo v vojnah in generacijskih, političnih in zborovodstvenih menjavah.

Gorenjski glas je redko poročal o Podbrezjah, tako traja nedorečeno tja do 1986, ko je Viktor Jesenik začel izdajati Podbreški glas Krajevne skupnosti Podbrezje, zadnje desetletje pa je podbreška kultura temeljiteje predstavljena v časopisih in lokalnih radijskih postajah, na spletni strani, kjer imamo slikovni album dogodkov ter še v glasilu Občine Naklo.

S prihodom novega župnika Janeza Riharja, smo v Podbrezjah začeli z dvojnima novima prireditvama, od 2002 tečejo **Pirčevi dnevi, ki jih pripravlja Stane Mihelič** od 2006 pa **Taborski dnevi**, ki so vključeni v program Evropske kulturne dediščine in zanje program **pripravlja Jože Perne**. Tako smo iz malo pozabljenih spominov obudili pomembne Podbrežane in simbolno podobo Podbrezij : Tabor s cerkvijo in protiturškimi obzidjem.

Med Podbrežani je veliko spominov in gradiva o kulturnem delu v pretečenih stotih letih.

Zato smo **razstavili nekaj gradiva na priložnostni razstavi v dvorani**. Dvorano bomo odprli vsako nedeljo med 10. in 12. uro do novega leta, da si boste lahko ogledali fotografije, vabila, plakate. Posebno pod fotografijami je prazen prostor, da obiskovalci lahko vpišejo in pomagajo prepoznati ljudi, naslove iger, kraj in čas, ko se je kaj igralo in pelo.

Ti popravljene in dodani podatki bodo lahko bogat izvor za morebitno nastajanje obsežnejšega biltena o Podbrezjah, če bo le volja in moč pri tistih, ki bi se tako obsežnega dela lotili.

V toplem vzdušju pa smo povabili na oder gospo pisateljico Mimi Malenšek, da je z nami obudila spomine na svojo mladost v Podbrezjah, veselo smo oznanili, da so jo končno predlagali za Prešernovo nagrado.

Vsi obiskovalci so ob odhodu po čajanki z izbranim pecivom prejeli knjižico o stoletni dobi kulture v Podbrezjah, s katero se zahvaljujemo vsem živim in že umrlim, ki so bogatili in plemenitili življenje v Podbrezjah.

12.december--- **Božični koncert---** " **fotografije**

Sobotni božični koncert Mešanega pevskega **zbor Lipnica** je v največji meri pripravljala **Jernej Jeglič**. Predvsem se je po dolgem času v imenu KUD-a lotil nabiranja sponzorskih sredstev med podbreškimi donatorji, ki so se prijazno odzvali. Njihova imena so bila objavljena na vabilih, medtem, ko smo imeli tudi anonimne darovalce

MPZ z zborovodkinjo Nino Bogataj je v cerkev sv. Jakoba v Podbrezje privabil veliko ljubiteljev ubranega petja. Zboru sta se pridružili še gostji: vokalistka Marija Pogorevc in Cirila Zupanc, ki je državno priznana citrarka. Organist Jaro Ješe je izvalil najlepše zvoke našim orglam, med tem ko je bil Bojan Pogačnik avtor izjemnega veznega besedila ter povezovalc .

Skrivnostno božični prihod pevcev s prižganimi lučkami po cerkvi do oltarja, nežen zvok citer in čista intonacija obeh vokalov, barvitost glasov v zboru, prekrasen zaključek, ko je zadnja pesem izzvenela v špalirju pred cerkvenimi vrati, bodo obiskovalcem ostali še dolgo v spominu.

Po zaključku koncerta so se izvajalci in poslušalci zadržali še v Kulturnem domu na skupnem pogovoru in pogostitvi, ki so jo omogočili donatorji. Presežek zbranih sredstev so organizatorji podarili domačemu župniku Janezu Riharju, ki ohranja in preudarno gospodari s podbreško cerkveno kulturno dediščino. Gostje so opazili tudi križ v dvorani in razumeli pojasnilo, ki je bilo izrečeno ob zahvali vsem petim ključnim gostom koncerta. Z vrtnico in koledarjem podbreških kapelic sta se Nataša in Jernej zahvalila po pesmi Sveta noč, ki jo je zborovodkinja izvalila tudi od obiskovalcev v cerkvi. Tako nas je koncert uvedel in popeljal v božično skrivnost. Ta pa na prag novega leta, ki se ga vsakdo izmed nas veseli na svoj poseben način, sleherni pa verjame v dobro.

25.december--- **otroška božičnica ob 19 na Taboru---** " **fotografije**

Tudi tokrat je **Mojca Brezovec** (s pomočjo Mateje Urbiha) izbrala tekste in pripravila otroke za predstavitev Božične zgodbe. Izvedli so jo spet nekoliko drugače, kot pretekla leta, tako da je čarobnost na začetku pričarala zatemnjena cerkev, ki jo je osvetlila svetlobna veriga nastopajočih, potem so bili novost plešoči angeli in pa seveda vezno besedilo zgodbe, ki so jo otroci izmenično pripovedovali kar iz prižnice. Kljub slabemu vremenu, ko je beli sneg preteklega tedna že dva dni spiral dež in so Slovenijo zajele poplave, se je na Taboru zbralo kar precejšnje število ljudi z mlajšimi otroci, ki jim je božičnica v prvi vrsti namenjena.

26.december--- **Blagoslov konj na Taboru—sv. Štefan in dan samostojnosti---** " **fotografije**

Za razliko od lani, je bil blagoslov že ob 9h--pred sv. mašo v mrzlem sončnem jutru brez snega. Besede namenjene jezdecem in konjem so bile prošnja za zdravje in srečne poti. Lepe želje naj se uresničijo in pomagajo pri zdravju vseh naših živali, ki so nam dane v oskrbo in na pot, neglede na to ali so z nami zgolj iz gospodarske koristi ali pa zaradi veselja in druženja.

Udeleženci so prejeli tudi plaketo KUD-a in domiselno malico, ki jo je pripravil Jani Peternel, organizacijo pa prevzel **Boštjan Aljančič**.

Popoldne ob 14h pa je naš **otroški pevski zborček** pod vodstvo Tajde Brezovec nastopil tudi **v postojnski jami pri živih jaslicah**. Še predno so nastpili v koncertni dvorani v jami, so prepevali že na vhodni ploščadi na željo organizatorja. Prevoz so organizirali tudi s kombijem, medtem, ko so nekatere otroke peljali starši.

26.december--- **Trikraljevska akcija--- " fotografije**

V nedeljo, takoj po sv. maši, sta odšli dve skupini s po štirimi otroci po vasi, kjer so s prijazno prošnjo v obliki pesmi in pozdrava prosili za dar misijonom.

Pesem pozdrava:

Prisrčno vsi pozdravljeni, mi radi bi vam voščili,
Za praznike veselje mir in v novem letu sreče vir.
Na tem svetu mnogo je ljudi, ki v stiskah jim srce ječi.
Vsi ti čakajo in upajo, da se jih mi usmilimo.
Zato vas prosimo iz srca, naj vaš jim dar poguma da.

Akcija 2009/10: --namen

Mladim po svetu hudo se godi, z darovi jim radi pomagajmo vsi.
Salomoni in Egipt si šolo želijo, da ne bi imeli le podrtijo.
Brazilija z Beninom pa hrepeni, da otrokom in staršem dom priskrbi.
Madagaskar in Slonokoščena obala, ambulante rada otrokom bi dala.
Z veseljem zato vsi radi darujmo, tudi letos z dobroto življenje rešujmo.

Naši koledniki so bili letos izjemno uspešni, saj so zbrali 1.150 E in bodo v soboto 16. januarja povabljeni na škofijsko srečanje kolednikov, mi pa smo jih pogostili s pico in čajem.

Naj uspešno leto, ko smo praznovali **100 letnico KUD-a- in izdali tri tiskane medije** zaključim z eno izmed želja, ki jih je poln obok neba, ko plavajo med Zemljani sem in tja.

Mnogi mali ljudje iz mnogih malih krajev, ki naredijo mnogo malih korakov, lahko spremenijo Svet na bolje. Naj se sreča v 2010 kaže v veri, in upanju, da nam bo to uspelo in imeli bomo tudi ljubezen, ki je najmočnejša sila sveta, če jo le sprejmemo in želimo dati.

Tajnica KUD Tabor Podbrezje

Daca Perne